

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien ennakkoäänien laskeminen

Keskusvaalilautakunta 13.04.2025 § 34
544/00.00.00.00/2024

Päätösehdotus Keskusvaalilautakunta
1) suorittaa vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa Laukaan kunnassa annettujen ennakkoäänien laskennan vaalilain 86 §:n mukaisesti.
2) merkitsee aluevaalien ja kuntavaalien ennakkoäänestyksen alustavan laskennan tuloksen vaalitietojärjestelmän tuloslaskentajärjestelmään.

Päätös Keskusvaalilautakunta suoritti vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien ennakkoäänien laskennan äänestysalueittain.

Hyväksyttyjä ja hylättyjä ennakkoääniä oli äänestysalueittain seuraavasti aluevaaleissa:

Äänestysalue	Äänestyspaikka	Hyväksyttyjä	Hylättyjä
001	Kirkonkylä	1314	49
002	Vihtavuori	386	13
003	Leppävesi	434	7
004	Lievestuore	448	25
005	Vehniä	130	11
006	Pohjois-Laukaa	316	8

Hyväksyttyjä yhteensä 3028 kappaletta.
Hylättyjä yhteensä 113 kappaletta.

Hyväksyttyjä ja hylättyjä ennakkoääniä oli äänestysalueittain seuraavasti kuntavaaleissa:

Äänestysalue	Äänestyspaikka	Hyväksyttyjä	Hylättyjä
001	Kirkonkylä	1417	26
002	Vihtavuori	382	16
003	Leppävesi	423	17
004	Lievestuore	461	18
005	Vehniä	137	10
006	Pohjois-Laukaa	348	2

Hyväksyttyjä yhteensä 3168 kappaletta.
Hylättyjä yhteensä 89 kappaletta.

Selostus Vaalilain 84 § mukaan alue- ja kuntavaalien ennakkoäänestyksessä ja kirjeäänestyksessä annettujen äänestyslippujen laskennasta sekä vaalipäivän äänestyksessä annettujen äänestyslippujen tarkastuslaskennasta huolehtii kokouksissaan keskusvaalilautakunta.

Vaalilain 86 §:n mukaan vaalikuorissa olevien ennakkoäänestyksessä ja kirjeäänestyksessä annettujen äänestyslippujen laskenta voidaan aloittaa aikaisintaan kello 10.

Äänten laskenta

Keskusvaalilautakunta suorittaa vaalipäivänä pidettävässä kokouksessaan ennakkoäänestysten hyväksytyissä vaalikuorissa olevien äänestyslippujen alustavan laskennan. Laskenta voidaan aloittaa aikaisintaan kello 10.00 ja sekä alue- että kuntavaalien ennakkoäännet on pyrittävä laskemaan kello 20.00 mennessä. Ellei tämä ole mahdollista, laskentaa jatketaan rauhassa kello 20 jälkeen kunnes tulos on valmis.

Alue- ja kuntavaalien äänet lasketaan erikseen äänestysalueittain. Mitättömät laskentaliput erotetaan eri ryhmäksi. Muut äänestysliput jaotellaan siten, että kunkin ehdokkaan hyväksi annetut liput ovat omana ryhmänään. Kussakin ryhmässä olevien äänestyslippujen lukumäärä lasketaan.

Mitättömät äänestysliput

Äänestyslipun mitättömyydestä on säädetty vaalilain 85 §:ssä. Kaikki vaalilain mitättömyysperusteet ovat ehdottomia, niistä ei voida poiketa edes vaaliviranomaisen yksimielisellä päätöksellä.

Mitättömien lippujen määrä kirjataan ylös jaoteltuna hylkäämisen syyn mukaan. Mitättömiä lippuja ei lasketa mukaan vaalien tulosta laskettaessa.

Vaalikuorta koskevat mitättömyysperusteet:

1. Vaalikuoressa on useampi kuin yksi äänestyslippu tai jotain muutakin kuin äänestyslippu

Äänestyslippu on tällöin mitätön, vaikka se itsessään olisi täysin moitteeton.

2. Vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva tai muu asiaton merkintä

Kunnan keskusvaalilautakunnan virhe ei saa aiheuttaa äänestyslipun hylkäämistä. Tällaisena keskusvaalilautakunnan virheenä voidaan pitää esimerkiksi ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastuksessa tehtyä merkkiä siitä, että äänestäjä on äänioikeutettu.

Äänestyslippua koskevat mitättömyysperusteet:

1. Äänestyslippuna on käytetty muuta kuin oikeusministeriön painattamaan äänestyslippua

Painatusvirheinen lippu voidaan hyväksyä, kunhan se on oikeusministeriön painattama. Äänestyslipun tulee olla myös juuri kyseessä olevia vaaleja varten painatettu lippu.

2. Äänestyslippua ei ole leimattu

Leiman puuttumisen syyllä ei ole merkitystä, leimaamaton lippu on hylättävä. Osittainen vaalileima voidaan hyväksyä, jos voidaan aivan varmasti todeta, että kyseessä on vaalileima.

3. Ehdokkaan numero on merkitty siten, että siitä ei selvästi ilmene, ketä ehdokasta se tarkoittaa

Numeroa ei voi korvata pelkällä ehdokkaan nimellä. Mikäli aluevaalin ehdokkaan numero on kirjoitettu kuntavaalin äänestyslippuun tai kuntavaalin ehdokkaan numero on kirjoitettu aluevaalin äänestyslippuun, ääni on hylättävä. Äänestyslippu voidaan hyväksyä, vaikka numero olisi piirretty äänestyslipussa olevan ympyrän ulkopuolelle tai äänestyslipun kääntöpuolelle, kunhan numerosta käy ilmi ketä ehdokasta on tarkoitettu.

4. Äänestyslippuun on kirjoitettu äänestäjän nimi tai erityinen tuntomerkki tai siihen on tehty muu asiaton merkintä

Jos äänestyslipussa on enemmän kuin yksi vaalileima, on lippu hylättävä. Numeron sotkeminen aiheuttaa äänestyslipun mitättömyyden. Jos numeron lisäksi ehdokkaan nimi on kirjoitettu eri muodossa kuin missä se on ehdokaslistojen yhdistelmässä, äänestyslippu on mitätön. Ylimääräiset numerot, kirjaimet, merkit, piirrokset ja hymiöt, vaikka olisivat viattomiakin, johtavat äänestyslipun hylkäämiseen. Hyväksytyjä merkintöjä ovat merkinnät, joiden on ainoastaan tarkoitus selventää ketä ehdokasta äänestäjä on tarkoittanut äänestää.

Tällaisia merkintöjä ovat:

- numeron alleviivaus
- piste numeron perässä
- numeron ilmaiseminen myös kirjoitettuna
- ehdokkaan nimen kirjoittaminen numeron lisäksi siinä asussa, joka vastaa täysin ehdokaslistojen yhdistelmässä olevaa kirjoitusasua
- numeron yliviivaaminen ja uuden numeron kirjoittaminen
- puolueen merkitseminen ehdokkaan numeron selvennykseksi.

Ennakkoäänten tallennus

Oikeusministeriön 3.4.2025 toimittamien ohjeiden mukaisesti ennakkoäänten alustavan laskennan tulos tallennetaan vaalitietojärjestelmän tuloslaskentajärjestelmään. Ehdokkaiden saamat äänet merkitään kummastakin vaalista erikseen äänestysalueittain. Samoin ilmoitetaan mitättömien äänten määrä. Ennakkoäänet vahvistetaan järjestelmään VAT ohjeen 5 b mukaisesti. Tallennus tehdään sitä mukaa kun äänestysalueet tulevat valmiiksi. Pyrkimyksenä on, että tallennus olisi mahdollisuuksien mukaan tehty valmiiksi kello 20:een mennessä. Oikeusministeriö suosittaa laskemaan äänistä ensin aluevaalin ja sitten kuntavaalin äänet. Keskusvaalilautakunta voi päättää myös, että molempien vaalien äänet lasketaan yhtä aikaa.

Vaalitietojen luottamuksellisuus

Keskusvaalilautakunnan on vaalilain mukaisesti tehokkaasti huolehdittava siitä, ettei mitään laskennan tietoja välity laskentatilan ulkopuolelle ennen vaalihuoneistojen sulkeutumista. Kaikki mahdollisuudet edes osittaisten tietojen välittämiseen laskentatilan ulkopuolelle on estettävä ennen kello 20:tä riippumatta siitä, mihin kellonaikaan laskenta aloitetaan ja milloin se saadaan valmiiksi. Oikeusministeriön ohjeen mukaan tämä tarkoittaa sitä, että keskusvaalilautakunta ja laskentahenkilöstö eivät saa poistua laskentatilasta ennen kello 20:tä ja kaikenlaiset mahdollisuudet viestiä edes osittaisia laskentatietoja laskentatilan ulkopuolelle estetään, esimerkiksi keräämällä laskentahenkilöstön matkapuhelimet pois. Kielto ei koske

vaalitietojärjestelmän laskentajärjestelmään syötettäviä tietoja.

Laskentatilassa läsnäolevat henkilöt, vaaliasiamiehet ja vaalitarkkailijat

Vaaliviranomaisen kokoukset ovat suljettuja kokouksia. Ääntenlaskentaan varatussa tilassa saavat olla läsnä vain keskusvaalilautakunnan jäsenet ja keskusvaalilautakunnan ääntenlaskentaan kutsumat henkilöt. Lisäksi vaalilain 184 §:ssä säädetään vaali-asiamiesten ja vaalitarkkailijoiden läsnäolo-oikeudesta vaaliviranomaisen kokouksissa. Puolueiden, yhteislistojen ja yhteislistaan kuulumattomien valitsijayhdistysten vaaliasiamiehillä on oikeus olla läsnä keskusvaalilautakunnan kokouksissa, jotka pidetään äänestyslippujen laskemista varten. Yhteislistaan kuuluvien valitsijayhdistysten vaaliasiamiehillä läsnäolo-oikeutta ei ole, ellei keskusvaalilautakunta sitä erikseen salli. Kokouksessa läsnä olevien vaaliasiamiesten tulee noudattaa vaaliviranomaisen antamia määräyksiä, vaaliasiamies ei saa esimerkiksi antaa mitään tietoa ennakkoäänien laskennan etenemisestä ulospäin. Oikeusministeriön valtuuttamat vaalitarkkailijat voivat olla läsnä silloin, kun vaaliviranomainen suorittaa tehtäviään. Vaalitarkkailijat ovat puolueettomia tarkkailijoita, jotka eivät voi puuttua itse vaaliprosessin kulkuun. Myös vaaliasiamiehiä ja vaalitarkkailijoita koskee kielto poistua laskentatilasta ennen kello 20:tä sen jälkeen, kun he ovat tilaan saapuneet.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Valmistelija

vt. hallintopäällikkö Jasper Rouvinen, puh. 040 195 6559